

Anicius Manlius Torquatus Severinus Boethius

Vendula Aubusová, Marie Podmolíková, Michaela
Velechovská

- „Láska je cesta, jež vede k životnímu cíli. Rozum je jen průvodce.“

Život:

- Asi 480 Řím – 25. října 524/525 Pavia
- Křesťanský teolog, překladatel, římský státník a filozof
- Označován jako „poslední Říman“
- Římskokatolická církev jej ctí jako světce

Život:

- Osířel
- Byl vychováván v domě ctihodného senátora
- Pobyt v Athénách
- Napsal několik knih z různých vědních oborů
- Důvěrníkem ostrogótského krále Theodoricha Velikého
  - Theodorich ho v roce 510 jmenoval konzulem
- Později se přidal k politické skupině
- 523 z rozkazu krále vzat do vazby pro zločin z velezrady
  - Ve vězení napsal proslulý spis *De consolatione philosophiae* (O útěše filosofie, Filozofie utěšitelkou)
- Následně popraven v roce 524/525

Dílo obecně:

- Nejdůležitější a nejznámější spisy nám jej nepředstavují jako křesťana
- Choval velkou úctu k antické filozofické tradici, zvláště k Platónovi a Aristotelovi
- Překládal do latiny řecká filozofická a vědecká díla
- Jeho práce byla základem středověkého křesťanského vzdělání
- Za nutný předpoklad, pro studium filozofie považoval quadrivium
- Přeložen do mnoha jazyků a zůstal oblíbenou četbou až do XVII. století

Dílo:

Několik spisů o disciplínách quadrivia

- De institutione arithmetica
- De institutione musica

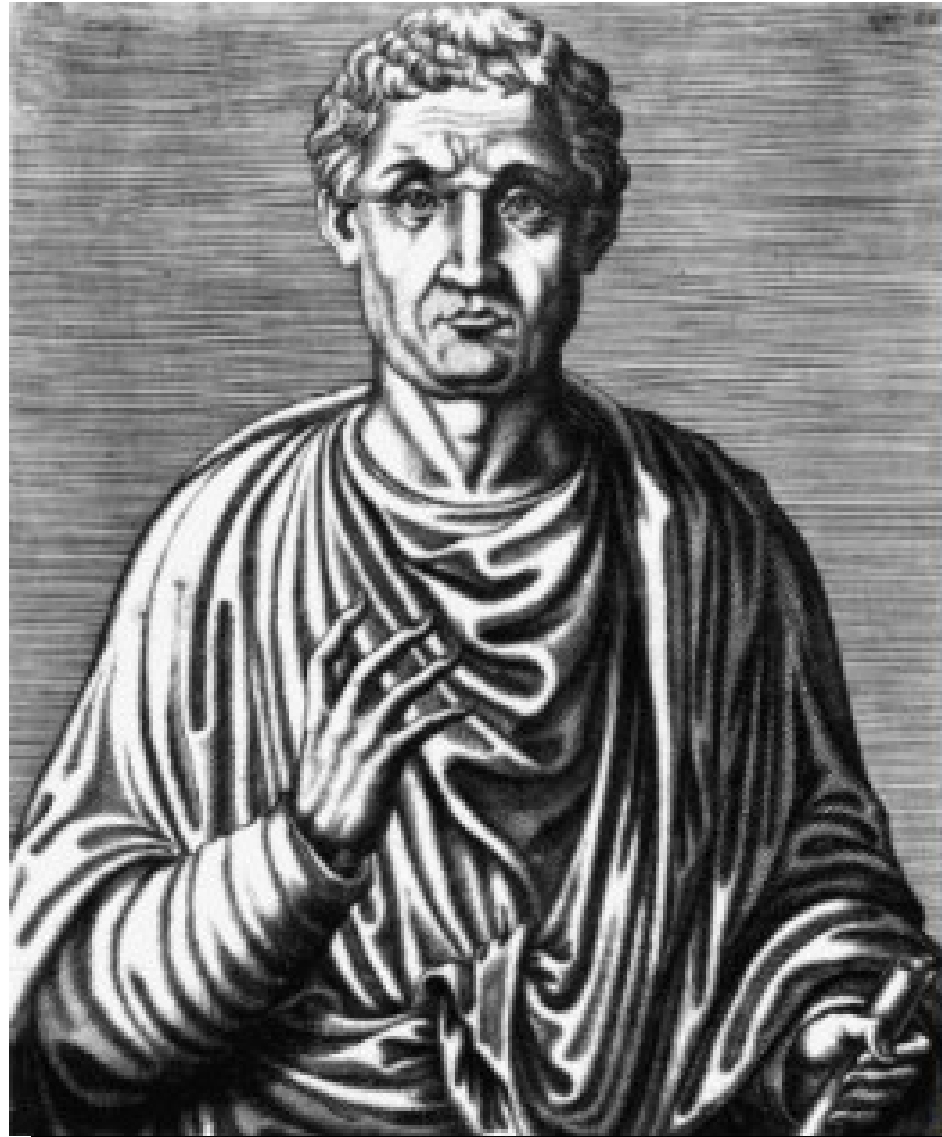
Z teologického díla jsou známy např.

- De S. Trinitate (O Trojici)
- Zda Otec, Syn a Duch svatý o božství vyovídají substanciálně
- Jakým způsobem jsou substance dobré v tom, co jsou, ačkoli samy nejsou substanciální dobro
- Kniha proti Eutychovi a Nestorovi

Nejslavnější dílo

- De consolatione philosophiae

THE CONSOLATION
OF PHILOSOPHY

BOETHIUS

Filozofie utěšitelkou

- Skládá se z 5 knih
- Dialog mezi vězněm a Filozofií
- Objevují se otázky podstaty štěstí, smyslu života, prozřetelnosti a svobodné vůle
- Objevuje se tam charakteristika vrtkavé Šťěstěny, která je významným motivem pro středověk
- Dílo se opírá o názory kynické, stoické, novoplatónské a aristotelovské
- Útěchu dodává hlavně přesvědčení, že pozemské statky, jsou statky zdánlivé
- Mezi prózou je roztroušeno 39 básní v různých metrech
- Oblíbenou četbou až do XVII. století

„Žena je jako pes, nejprve kousne a pak ránu olizuje.“

De institutione musica (Úvod do hudby)

De institutione musica

1. kniha

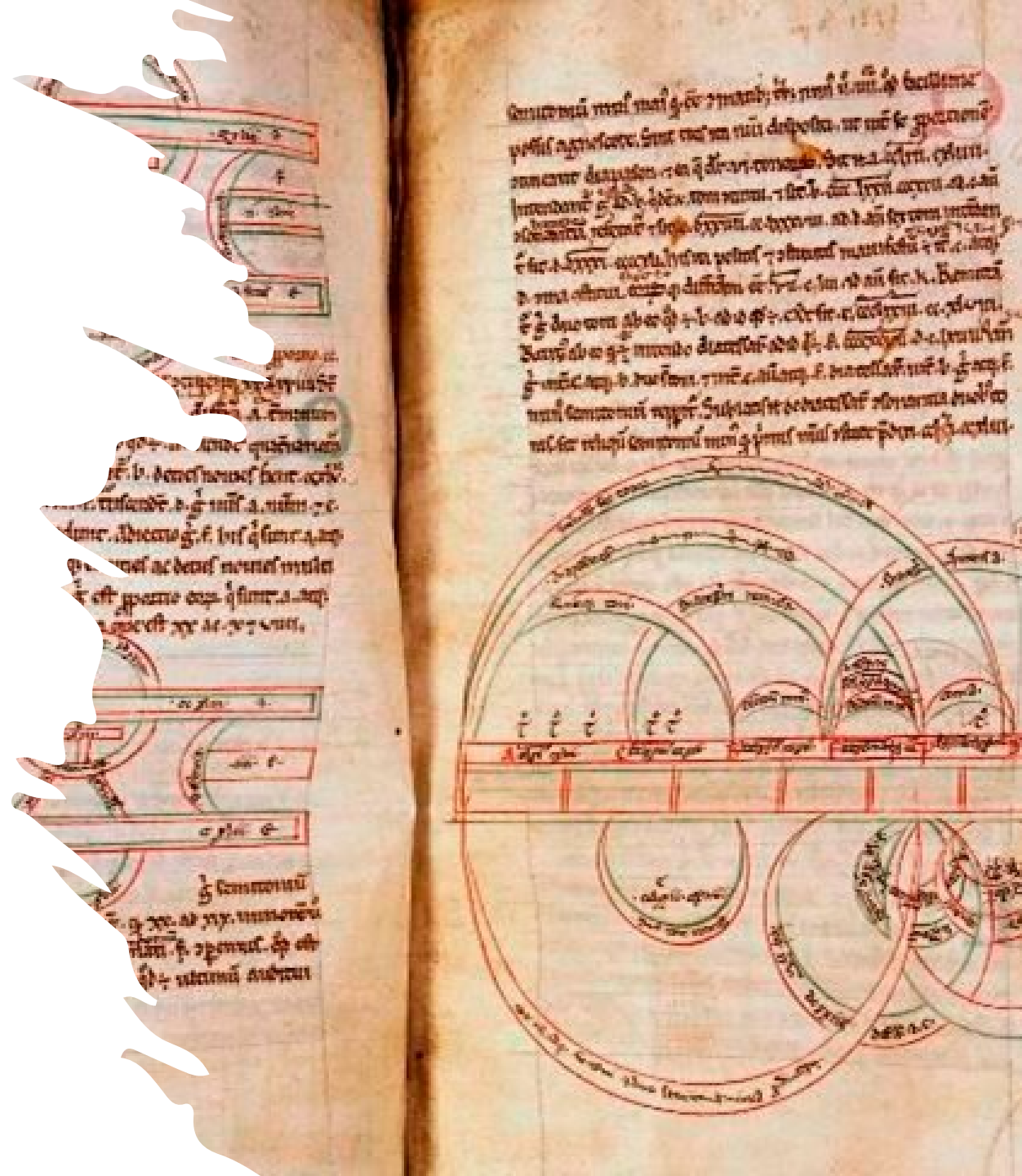
- Úvod do disciplíny, obhajuje funkci hudby (působí na lidskou morálku)
- Hlavní myšlenka – vnímání hudby
- 3 druhy hudby:
  - 1) musica mundana (pro lidi neslyšitelná hudba)
  - 2) musica humana (spojuje lidské tělo a duši)
  - 3) musica instrumentalis (provozována lidmi pomocí hudebních nástrojů)
- Základem všech 3 druhů hudby – matematicky vyjádřená harmonie
- Pravý hudebník – ten, který hudbu poznává svým rozumem
- Pythagoras - velkým vzorem

“Nic totiž není lidem tak vlastní jako to, že je sladké melodie uvolňují, opačné svazují, a nezáleží to u jednotlivých osob na jejich vzdělání nebo věku, avšak je to rozšířeno ve všech kategoriích, a děti, mladí lidé jsou uchvázeni hudebními melodiemi pod vlivem jakéhosi spontánního přirozeného citu, takže neexistuje žádný věkový stupeň, který by neměl ze sladké písni potěšení.

Z toho lze také poznat to, co ne bez příčiny řekl Platón, že duše světa spočívá na hudební harmonii.“

De institutione musica 2.–5. kniha

- Druhá a třetí kniha – teorie zpracována matematicky
- Druhá kniha – vysvětlení poměrů mezi intervaly a určena hierarchie konsonancí podle dokonalosti jejich souzvuku
- Třetí kniha – vysvětlení tónů, půltónů a jejich vzájemných vztahů
- Čtvrtá kniha – aplikace matematických principů druhé a třetí knihy na monochord (hudební nástroj – dřevěná destička s jednou strunou)
- Pátá kniha – plný text pouze do 19. kapitoly

Monochord

- V původním slova smyslu “jedna struna”
- Využití Pythagorem – demonstrace zákonitostí vesmíru

„Ze všeho, co bylo řečeno, se jasně a nepochybně ukazuje, že hudba je s námi od přirozenosti tak spojena, že bychom bez ní nemohli být, ani kdybychom chtěli. Proto se musí vnitřní síla snažit o to, aby to, co je od přirozenosti vrozeno, mohlo být též pochopeno vědou a udrženo. Vždyť tak jako při dívání nestačí lidem vzdělaným jen vidět barvy a tvary, jestliže také nevypátrají, jaké vlastnosti tyto barvy a tvary mají, stejně tak nestačí cítit potěšení z hudebních skladeb, jestliže se člověk také nenaučí, podle jakého poměru hlasů jsou složeny.“